

Giải trí > Nhạc > Cảm xúc âm nhạc

Thứ bảy, 12/2/2022, 17:58 (GMT+7)

'Xa khơi' - điệu ví, giặm tình quê của Nguyễn Tài Tuệ

Bài hát "Xa khơi" của nhạc sĩ Nguyễn Tài Tuệ chất chứa tình yêu quê hương qua ca từ, điệu thức ví giặm sâu lắng.

Nhạc sĩ Nguyễn Tài Tuệ [qua đời](#) ở tuổi 86, tại Hà Nội, vì bệnh tuổi già. Trên các diễn đàn, mạng xã hội, nhiều khán giả đăng video, lời bài hát *Xa khơi* thay lời tiễn biệt. Khán giả Hậu Thanh (47 tuổi, Hà Nội) viết trên Facebook: "Bài hát luôn mang tới cảm xúc da diết, thương nhớ trong tôi mỗi khi nghe. Nhạc sĩ đã 'xa khơi' nhưng nhạc phẩm của ông sẽ còn mãi, trong lòng người yêu nhạc".

Anh Thơ hát "Xa khơi" trong liveshow "Tình xa khơi 2". Video: Anh Thơ Official

Nguyễn Tài Tuệ viết ca khúc năm 1961, hoàn thành năm 1962 và tham gia cuộc vận động sáng tác về đề tài thống nhất đất nước. Nhạc sĩ lấy cảm xúc từ chuyến đi thực tế ở vùng giới tuyến Quảng Trị ba năm trước. Gần một tháng sống ở bên này sông Bến Hải, ông cảm nhận rõ ràng nỗi đau chia cắt. Đó là hình ảnh vợ ngóng chồng, ông ngóng cháu, đôi trai gái đứng hai bên bờ gọi nhau mỗi khi chiều tới. "Nhìn con cá nục, cá măng tung tăng bơi lội giữa hai bên, tôi tự hỏi sao con người lại bị ngăn cách. Tôi lấy khát vọng thống nhất đất nước làm chủ đề bài hát", ông từng nói. Tám tháng sau, ca khúc hoàn thành, được nhạc sĩ đặt tên *Xa khơi*, diễn tả sự hư vô của khung cảnh chia ly bấy giờ.

Nhạc sĩ kết hợp âm hưởng dân gian từ những điệu thức của [ví, giặm](#), hò trên sông... với kỹ thuật hiện đại tạo nên giai điệu da diết, trữ tình. Ca từ ẩn dụ, giàu tính văn học, cảm xúc, gợi sự liên tưởng cho người nghe.

"Nắng tỏa chiều nay
Chiều tỏa nắng đôi bờ anh ơi
Gió lộng buồm mây ươm chân trời
Biển lặng sóng thuyền em dong khơi..."

Phần đầu bài hát chậm rãi, ngân vang như lời tâm tình của cô gái gửi người yêu trong hoàn cảnh đôi bờ giới tuyến. "Biển lặng", "buồm mây"... diễn tả không gian yên bình nhưng rất đổi mệnh mông, vô định. Từng câu chữ "con nục, con măng, lướt sóng liệng đôi bờ tung tăng", "con chuồn còn bay nơi nơi" tạo nên tầng hình ảnh về khát vọng tự do.

Xem và bắt nhận thông báo từ tòa soạn

Xem nhiều

Quốc Cơ - Quốc Nghiệp thành công với kỷ lục Guinness cuối 261

Triển lãm ảnh tư liệu về người cảnh vệ của Chủ tịch Hồ Chí Minh 16

Phim 'Chị em em 2' yếu kịch bản 34

Hoa hậu Ngọc Châu chưa tốt nghiệp đại học 94

Chuyện tình 'Hoa hậu chuyển giới đẹp nhất Thái Lan' 28

Branded Content

by Taboola

你应该少吃甚至不吃的15种食物

Story To Hear

Đổi mới: Giá thuê có thể khiến bạn ngạc nhiên
迪拜别墅(费助商链接)

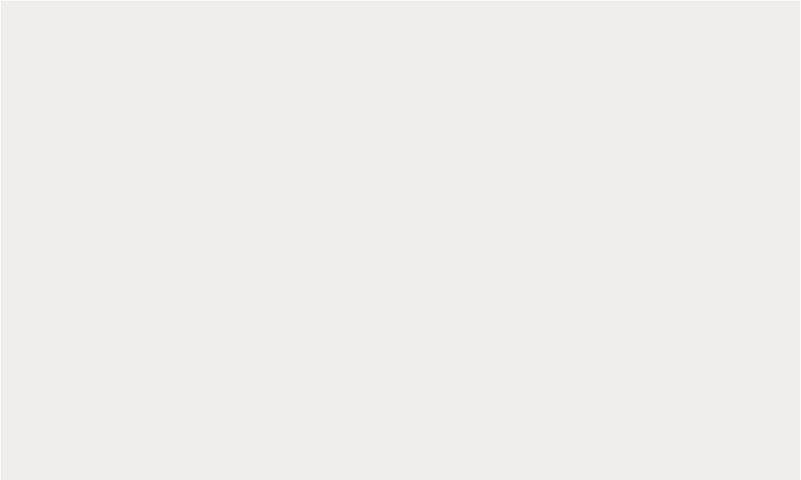

Chúng ta sống trong quốc gia hạnh phúc nhất, không cần chờ đợi
Kingdom Of Men

"Ơi phong ba lướt xô mái chèo ta xa bờ
Phong ba sóng cồn lòng ta luôn mong chờ
Kề vai bên nhau nắng biển cùng mưa nguồn
Kề vai bên nhau em kề bên anh thương"

Tiết tấu dồn dập, mạnh mẽ dần ở phần hai, tựa như từng đợt sóng xô vào bờ. Nhạc sĩ cho biết biển tưởng như yên bình nhưng bên dưới là từng đợt sóng ngầm đang trỗi dậy. Mọi người phải trải qua nhiều khó khăn để vượt qua bão táp cuộc đời, thống nhất hai miền. Về cuối, giai điệu chậm dần, tạo nên tính thống nhất cho tác phẩm. Nhạc sĩ Lưu Hữu Phước từng khẳng định: "Qua *Xa khơi*, từ xưa đến nay chưa từng có ai phát triển ví, giặm tốt như Nguyễn Tài Tuệ".

"Biển rộng ời, biển chung tình
Biển nói lên giùm bao ngày thương nhớ, biển ời
Nhớ thương cách vời, ời biển chiều nay..."

Nhạc sĩ Nguyễn Tài Tuệ. Ảnh: Gia đình cung cấp

Lời bài hát không nhắc đến chiến tranh, cổ động tinh thần chiến đấu nên ban đầu, *Xa khơi* gần như bị loại. Nhạc sĩ từ chối sửa lời. Sau đó, ban giám khảo đề nghị phát ca khúc trên Đài tiếng nói Việt Nam lấy ý kiến thính giả. Không ngờ, nhạc phẩm qua giọng hát nghệ sĩ Tân Nhân (Hoàng My đệm piano) được mọi người yêu thích. Tác phẩm sau đó đoạt giải nhì chung cuộc, cuộc thi không có giải nhất. Tuy nhiên, phải đến năm 1975, *Xa khơi* mới phổ biến rộng rãi.

Sau này, [Nguyễn Tài Tuệ](#) sửa một chữ trong bài hát. Lần đó, Anh Thơ đến gặp nhạc sĩ để chuẩn bị cho chuyến biểu diễn nước ngoài. Khi hát tới câu "Lướt sóng liền đôi bờ tung tăng", ông ra hiệu ngừng, yêu cầu sửa "liền" thành "liệng". Ca sĩ thắc mắc vì hát đúng bản gốc, ông giải thích: "Liệng mang sức nặng biểu cảm, mỹ cảm, vừa có đường nét mạnh mẽ hòa quyện với sóng nước, lại hợp với ngôn ngữ miền Trung".

Nhạc phẩm được viết riêng cho giọng nữ cao nên chỉ có các ca sĩ nữ thể hiện như: Tân Nhân, Tường Vi, Thanh Huyền, Lê Dung, Anh Thơ, Tân Nhân, Quỳnh Văn... Nhạc sĩ tâm đắc phiên bản của nghệ sĩ Tân Nhân. Ông cũng chính là người tập từng câu, giải nghĩa từng lời để ca sĩ có cảm xúc thể hiện. "Ai hát sáng tác của tôi, tôi cũng quý, nhưng với *Xa khơi* thì chưa ai qua được Tân Nhân. Cô ấy hát có hồn, có nội tâm, có cái chung và cái riêng, nghĩa là có tâm sự, có nỗi lòng", nhạc sĩ từng nói.

Ca khúc "Xa khơi" của Nguyễn Tài Tuệ qua giọng hát của nghệ sĩ Tân Nhân. Video: [YouTube Nguyen Nga](#)

- [Nhạc sĩ Nguyễn Tài Tuệ qua đời](#) 46
- [Nguyễn Tài Tuệ: 'Tôi chọn nghèo khó để nuôi tình yêu'](#)

Hiếu Nhân

← Trở lại Giải trí

Lưu

Chia sẻ

Ý kiến (16)

Ý kiến của bạn

Quan tâm nhất Mới nhất

- D

dungla2011 Mong nhạc sĩ bình yên ở thế giới bên kia! Cảm ơn Nhạc sĩ, Một bài hát quá hay mà mình rất yêu thích, thuộc thể loại nhạc đỏ Kinh điển và hàn lâm! Hay cả về giai điệu và lời hát! Những ca sĩ thể hiện được đều phải có kỹ thuật rất tốt, giọng khỏe, tâm hồn trong sáng và mạnh mẽ!

👍 42 Trả lời Chia sẻ 21:18 12/2/2022
- H

hunter.huang176 Thế hệ trước nhắc tới xa khơi là người ta nghĩ ngay tới cố nghệ sĩ Tân Nhân, còn thời nay xa khơi gắn liền với tên tuổi của Anh Thơ, tôi nghe Anh Thơ hát nó da diết, cảm giác được nỗi nhớ mong đôi lứa, cảm giác như con sóng cuộn cuộn lên xuống gấp ghềnh. Cảm ơn cố nhạc sĩ Nguyễn Tài Tuệ đã viết ra một ca khúc để đời, xin vĩnh biệt ông.

👍 31 Trả lời Chia sẻ 19:09 12/2/2022
- tranmanhvung1959** bài hát này tôi nghe CS Anh Thơ hát tại đêm nhạc Nguyễn Tài Tuệ rất hay , cảm xúc như ngày đất nước bị chia cắt với bao nỗi niềm thương nhớ thiết tha của những đôi lứa mong ngày quê hương thống nhất họ sẽ không còn xa nhau nữa

👍 19 Trả lời Chia sẻ 20:49 12/2/2022
- Tinh Lặng** Chia buồn và vĩnh biệt ông! Giai điệu ông để lại còn sống mãi trong lòng khán giả yêu âm nhạc.

👍 12 Trả lời Chia sẻ 20:36 12/2/2022
- Thanh Phạm** Lại một tác giả một người có tâm hồn đẹp của những bài hát hay nữa lại về với tổ tiên vừa đây là Phú Quang giờ lại đến ông với "Xa khơi" bất tử biết là không chống lại được quy luật nhưng lòng thật mong lung lạnh giá. mong ông bình yên an giấc.

👍 9 Trả lời Chia sẻ 22:00 12/2/2022

Xem thêm ý kiến

Trang chủ

Thời sự

Thể thao

Khoa học

Rao vặt

Tải ứng dụng

Video

Góc nhìn

Pháp luật

Số hóa

Startup

VnExpress

International

Podcasts

Thể giới

Giáo dục

Xe

Mua ảnh
VnExpress

Liên hệ

Ảnh

Kinh doanh

Sức khỏe

Ý kiến

 Tòa soạn

 Quảng cáo

Infographics

Giải trí

Đời sống

Tâm sự

 Hợp tác bản quyền

Mới nhất

Xem nhiều

Tin nóng

Du lịch

Hài

eBox

eWork

Đường dây nóng

083.888.0123

(Hà Nội)

082.233.3555

(TP. Hồ Chí Minh)

Báo điện tử **VNEXPRESS**

RSS | Theo dõi VnExpress trên

Báo tiếng Việt nhiều người xem nhất

Thuộc Bộ Khoa học Công nghệ

Số giấy phép: 548/GP-BTTTT ngày 24/08/2021

Tổng biên tập: Phạm Hiếu

Địa chỉ: Tầng 10, Tòa A FPT Tower, số 10 Phạm Văn Bạch, Dịch

Vọng, Cầu Giấy, Hà Nội

Điện thoại: 024 7300 8899 - máy lẻ 4500

© 1997-2023. Toàn bộ bản quyền thuộc VnExpress

